

Axel fick Zorns spelmansmärke

Axel Andersson förädrades Zorns guldmedalj - silvermedaljen fick han för 45 år sedan.

— Jag lovar att fortsätta och jag ska göra mitt bästa, sade han. FOTO: Alf Ralmé

Zorns spelmansmärke i guld gick till nyköpingsbon Axel Andersson. Samtidigt blev hans maka Elna Andersson en av årets riksspelmän - och det måste vara helt unikt, trodde Per Gunvall, ordförande i Zornmärkesnämnden.

Och Sörmland fick ytterligare en spelman, Bernt Olsson från Malmköping.

Av de 92 som spelade upp för juryn var det tio som fick Zorns silvermedalj och därmed kan kalla sig riksspelmän. Sörmland blev två riksspelmän rikare i helgen och guldmärket förädrades också en sörmlänning.

Axel Andersson fick sin medalj för "mästerligt och mycket traditionsrikt spel av låtar från Sörmland". Redan 1945 blev han riksspelman.

Axel Andersson höll ett litet tacktal och lovade att han ska fortsätta och göra så gott han kan och så tog han fram fiolen och spelade "Pillermolles vals".

Hans maka Elna Andersson fick ett Zornmärke i silver för hon ligger inte mycket efter sin äkta hälft när det gäller att spela fiol.

□ Sjujåkla bra spelman

— Hon blev inte riksspelman för sitt vackra vita hårs skull, el-

• Ann-Marie Sundberg, som är född i Nyköping, spelade en vallåt på sitt kohorn, sedan hon fått Zorns silvermedalj fäst på bröstet. FOTO: Alf Ralmé

ler för att hon är kvinna. Nej, Elna Andersson är helt enkelt en sjujåkla bra spelman, utbrast Christina Frohm, som suttit i juryn.

Elna Andersson spelade "Bisvärmen" en låt som hon själv har komponerat.

Bernt Olsson från Malmköping blev också riksspelman för "utmärkt spel på stråklarpa"

Han har själv byggt sin stråklarpa, eller tagelharpa som den också heter eftersom den har strängar av tagel.

Det är ett instrument som förr spelades i hela Norden, men försvann överallt utom i svenskbygderna i Estland. Där kunde man vid sekelskiftet uppteckna musik för stråklarpan.

• Guldmedaljörens maka Elna Andersson utnämndes samtidigt till riksspelman.

FOTO: Alf Ralmé

Sören Olsson, ordförande i Sörmlands spelmansförbund, hälsade alla välkomna till spelmansstämman och sedan höll landshövding Bengt Gustavsson öppningstalet.

Det bjöds förstås på underhållning i form av sörmländskt spel och dans, men det roligaste inslaget var nog den estniska gruppen Leegajus, som gästade Nyköping under spelmansveckan.

De var klädda i egna folkdräkter och männen såg litegrann ut som pepparkaksgubbar i sina höga hattar. De spelade och dansade till en låt som handlade om hur man gör en kappa.

Engelsmannen Tom Paley, från London, fick ett diplom för

gott låtspel. Han blev intresserad av svenske folkmusik när han besökte Sverige under 70-talet och hörde den underbara fiolmusiken.

När han själv började spela fiol försökte han sig på enkla svenska låtar, och han spelar även amerikansk folkmusik på gitarr och banjo.

□ Lurspelande riksspelman

De andra åtta riksspelmännen kom från alla delar av landet: Björn Björn, från Dalhem, Lars Björk, från Leksand, Cajsa Ekstav, från Örbyhus, Kalle Liljeborg, från Uppsala, Anders Mattsson, också från Örbyhus, Marie-Louise Mattsson, från Orsa, Christer Samuelsson, från Malmö och Ann-Marie Sundberg från Norrköping.

Ann-Marie Sundberg är född i Nyköping och hon spelar lite ovanligare instrument, nämligen lur och horn.

Publiken fick också chansen att se och höra flickan på affischen för spelmansveckan som många säkert har sett. Den föreställer en blond flicka i en stråhatt som spelar fiol en roddbåt.

Flickan heter Sofia Håkanson och kan faktiskt spela fiol på riktigt, vilket hon bevisade på spelmansstämman.

Johanne Ländin

FOLKET Syd 90-06-18